
Priekšlikums: Stratēģiskas Bitkoina rezerves izveide Latvijas valstij

Kopsavilkums

Ņemot vērā pieaugošo globālo ekonomisko nenoteiktību un potenciālos finanšu sistēmas izaicinājumus, Latvijai būtu jāapsver stratēģisko Bitkoina (*angl. Bitcoin*) rezervju izveide. Šī iniciatīva ir saskaņā ar pieaugošo starptautisko Bitkoina atzīšanu kā vērtīgu aktīvu ar asimetrisku riska profilu (*angl. Bitcoin sharpe ratio*) un iespējamu nodrošinājumu pret inflāciju un finanšu tirgus svārstībām.

Pamatojums

Ekonomiskā diversifikācija:

- Bitkoina rezerve dažādotu Latvijas stratēģisko aktīvu portfeli, samazinot atkarību no tradicionālajiem aktīviem, piemēram, zelta un ārvalstu valūtām.
- Tas stiprinātu valsts finanšu sistēmas noturību ekonomisko satricinājumu laikā un mazinātu ģeopolitiskos riskus, jo Bitcoins nav atkarīgs no nevienas varas, bankas vai politiskās struktūras.

Aizsardzība pret inflāciju:

- Bitkoina ierobežotā piedāvājuma (21 miljons monētu) un decentralizētā rakstura dēļ (vairāk nekā 20 tūkstoši neatkarīgu serveru, kas uztur Bitkoina tīklu), tas varētu kalpot kā nodrošinājums pret inflāciju, īpaši monetārās ekspansijas laikā. *Avots 1*
- Ierobežotais Bitkoina daudzums (tirgus izpratnē: ierobežots piedāvājums), un augošais lielais pieprasījums finanšu tirgos (no institūcijām, valdībām un privātā sektora), ir pamats datos balstītiem pieņēmumiem par aktīva cenas pieaugumu tuvākajos gados un desmitgadēs. *Avots 1*
- Iegādājoties un turot Bitkoinu, Latvija ne tikai saglabātu stratēģisko rezervju pirktspēju un apsteigtu inflāciju, bet arī sekmētu finanšu sistēmas stabilitāti.

Tehnoloģiskais progress:

- Bitkoina stratēģisko rezervju diskusija, plānošana un izveide palīdzētu Latvijai ierindoties tehnoloģisko inovāciju un strauji augošās kriptovalūtu industrijas priekšgalā.
- Šāda pieeja piesaistītu ārvalstu kapitālu un uzņēmējus, kuri varētu, piemēram, izvēlēties Latviju kā vietu, kur iegūt MiCA licenci, tādējādi piesaistītu kvalificētus speciālistus, pozicionētu Latviju kā kripto-draudzīgu jurisdikciju un veicinot dinamiskas bloķēdes ekosistēmas attīstību
- Bitkoina stratēģisko rezervju izveide dotu stimulu Bitkoina ieguves (*angļu valodā: mining*) industrijas attīstībai Latvijā, kas varētu palīdzēt stabilizēt vidējā sprieguma elektrotīklu, kā tas tiek darīts Teksasā (ASV) un tiek pētīts Bernē (Šveicē). *Avots 11*

Globālā ietekme:

- Ieņemot pozitīvu un proaktīvu attieksmi Bitkoina ieviešanas virzienā, Latvija varētu sevi pozicionēt kā vienu no progresīvākajām un attīstītākajām valstīm Eiropā, kļūstot par piemēru citām Eiropas un pasaules valstīm. Valstu stratēģisko kriptovalūtu rezervju ieviešana ir tikai laika jautājums, tiem kas to dara pirmie, ir vairāk ieguvumu gan no finansiālā, gan reputācijas viedokļa.
- Stratēģisko Bitkoina rezervju ieviešana valsts līmenī ir tikai laika jautājums, un valstis, kas šo soli sper pirmās, iegūst ievērojamas priekšrocības gan finanšu, gan reputācijas aspektos.
- Ja Latvija izveidotu stratēģisko Bitkoina rezervi, tas mūsu valsti padarītu par līderi inovācijās un digitālajā ekonomikā gan Eiropā un globāli. Tas mūs pozicionētu kā valsti un jurisdikciju, kura aktīvi seko finanšu un tehnoloģiju attīstībai, kā arī pieņem jaunas idejas ilgtermiņa izaugsmei.

Ģeopolitiskie riski:

- Vairāki avoti norāda, ka Krievija un Ķīna, iespējams, veido savas stratēģiskās Bitkoina rezerves, lai gan par to pagaidām publiski neizsakās. *Avots 10*

Stratēģiskā nepieciešamība:

- Tādas valstis kā El Salvadora un Butāna jau ir atzinušas Bitcoin stratēģisko vērtību, iekļaujot to savās nacionālajās rezervēs. El Salvadoras Bitkoina ieguldījumi, kā liecina jaunākie dati, ir ģenerējuši vairāk nekā 300 miljonus ASV dolāru peļņas. *Avoti: 14, 15*
- ASV, globālā ekonomikas lielvara, arī apsver stratēģisko Bitkoina rezervju izveidi. Jaunievals prezidents Donalds Trumps ir publiski izteicies par to gan pirms 2024.gada novembra vēlēšanām, gan pēc tām. *Avoti: 3, 12*
- Pensilvānija, ASV, bija pirmais štats, kur 2024. gada novembrī tika piedāvāts likumprojekts par stratēģiskajām Bitkoina rezervēm. Ja tas tiks apstiprināts, tas nozīmēs ieguldījumu līdž pat 970 miljonu ASV dolāru apmērā, izmantojot Bitkoina potenciālu gan kā aizsardzību pret inflāciju, gan kā ilgtermiņa izaugsmes aktīvu. Pašlaik diskusijas par līdzīgas likumdošanas ieviešanu norisinās vēl vismaz 10 citos ASV štatos. *Avots: 13*
- Vankūverā, Kanādā, pilsētas mērs vēlās veidot Bitcoin rezervi, apgalvojot, ka tā palīdzēs aizsargāt pilsētas finansiālo nākotni nākamajiem 100 gadiem. Pilsētas pārvalde balsojumā šo priekšlikumu atbalstīja. *Avots: 16*
- Vācijas parlamentā arī ir sākušās diskusijas par Bitkoina rezervju izveidi. Deputāte Joana Kotara (*angl. Joana Cotar*) norādīja, ka ASV rīcība šajā jautājumā varētu radīt FOMO (*angļu valodā: fear-of-missing-out*) Eiropas valstu vidū, mudinot tās apsvērt līdzīgas soļus. Kotaras komentāri izceļ pieaugošo interesi un iespējamos ģeopolitiskos aspektus, kas saistīti ar Bitcoin kā stratēģisku aktīvu. *Avots: 9*
- Sāra Knafo (*angl. Sarah Knafo*) Francijas politiķe un Eiroparlamenta deputāte, 2024.gada decembrī aicinājusi ES pieņemt stratēģisku Bitkoina rezervi kā daļu no plašākiem pasākumiem finanšu autonomijas veicināšanai un inflācijas spiediena mazināšanai. *Avots: 17*

- Polijas prezidenta amata kandidāts Slavomirs Mentcens (angl. Slawomir Metzen) arī izteicis vēlmi veidot Polijas stratēģiskās Bitkoīna rezerves. Avots: 8

Institucionālā iesaiste un tirgus ietekme:

- 2024.gada decembra sākumā Microsoft valdes loceklis apsvēra Bitcoin izmantošanu kā korporatīvo rezervi, un Amazon pašlaik to izskata. Sagaidāms, ka 2025.gadā vismaz pieci no Fortune 500 uzņēmumiem piešķirs ap 5% no savām rezervēm Bitkoīna korporatīvo rezervju izveidei, radot domino efektu un tā veicinās to plašāku pieņemšanu sabiedrībā. No sarunām ar Latvijas uzņēmumiem, daži izrādīja interesi pievienot Bitkoīnu savām korporatīvām rezervēm, ja to atļautu Latvijas likumi.
- Bitkoīna ETF apstiprinājumi ASV finanšu tirgos 2024. gada janvārī un labvēlīgā regulējuma vide ir veicinājuši gan Bitkoīna, gan citu Web3 monētu ilgtermiņa izaugsmi. Investīcijas Bitkoīna ETF šogad jau pārsniedz 130 miljardus ASV dolāru.
- Pieaugošā Bitkoīna nozīme institucionālajās investīcijās ir redzama tādu lielu kompāniju kā BlackRock un citu aktīvu pārvaldes uzņēmumu darbībās. BlackRock ieteikusi profesionālajiem investoriem piešķirt līdz pat 2% no sava portfeļa Bitkoīna ETF. BlackRock ir pasaulē lielākā aktīvu pārvaldības kompānija, kas piedāvā investīciju pārvaldības, riska pārvaldības un konsultāciju pakalpojumus institucionālajiem un privātajiem klientiem, un kura pārvalda aktīvus vairāk nekā 11,5 triljonu ASV dolāru apmērā.
- Bitkoīns ar tirgus kapitalizāciju 1,8 triljonu ASV dolāru apmērā ir apsteidzis sudrabu un kļuvis par 8. lielāko aktīvu pasaulē.
- Viena Bitkoīna vērtība pašlaik pārsniedz viena kilograma fiziskā zelta cenu.

Īstenošanas stratēģija

1. **Izveidot īpašu darba grupu:** Izveidot starpdisciplināru komandu stratēģijas vadībai.
2. **Bitcoin iegādes drošība:** Ieviest stingrus drošības pasākumus glabāšanai.
3. **Pamazām iegādāties Bitcoin:** Pakāpeniski iegādāties Bitkoīnu, piemēram, pārdodot 200 kg no Latvijas zelta rezervēm un iegādājoties 100 Bitkoīnu. Šāda pieeja nodrošinātu diversifikāciju ar minimāliem riskiem.
4. **Regulatīvā sistēma:** Izstrādāt atbalstošu regulatīvo vidi, konsultējoties ar Latvijas un starptautisko Bitkoīna un Web3 risinājumu kopienu, un aktīvi sekot ārvalstīs notiekošajām tendencēm Bitkoīna attīstībā un pieņemšanā.

Secinājums

Stratēģisko Bitkoīna rezervju izveide piedāvā Latvijai iespēju stiprināt savu ekonomisko pozīciju, būt gatavai globālām un digitālām finanšu sistēmas pārmaiņām un nodrošināt finanšu sistēmas stabilitāti nākotnē. Šī iniciatīva ļautu Latvijai kļūt par līderi tehnoloģiskajās un finanšu inovācijās, kā arī nodrošinātu konkurētspēju nākotnes ekonomikā. Diskutējot, plānojot un, cerams, pieņemot šo inovatīvo pieeju, Latvija jau 2025. gadā varētu sākt izmantot Bitkoīna potenciālu un nostiprināt savu vietu starp valstīm un kompānijām, kas plāno un veido Bitkoīna stratēģiskās rezerves.

Janīna Vinklere,

Rīgas Tehniskās Universitātes un Čīrihes Tehniskās Universitātes absolvente, FiCAS Mārketinga vadītāja, Šveices Biznesa Skolas Digitālā Mārketinga pasniedzēja, Starptautiska spēkure

kā arī Latvijas Blokķēdes Attīstības Asociācijas, Bitcoin Latvija un Bitcoin Riga kopienu biedri

Avoti:

1. Viesturs Tamužs grāmata Bitkoins. Vienkārši [Bitkoins. Vienkārši](#)
2. ASV Senatore Sintija Lumis BITCOIN Act of 2024 [Text - S.4912 - 118th Congress \(2023-2024\): BITCOIN Act of 2024 | Congress.gov | Library of Congress](#)
3. [Why Donald Trump Needs To Create A Strategic US Bitcoin Reserve](#)
4. <https://unchained.com/blog/bitcoin-is-not-a-pyramid-scheme/>
5. https://capitol.texas.gov/tlodocs/89R/billtext/pdf/HB01598I.pdf?mc_cid=8c06af1282&mc_eid=7b040bcc9f#:~:text=Sec.A403.704.AAADMINISTRATION,Bitcoin%20as%20a%20financial%20asset.
6. [Texas House introduces bill to establish a strategic bitcoin reserve](#)
7. [BlackRock recommends bitcoin portfolio weighting of up to 2% for interested investors | Reuters](#)
8. [Polish presidential candidate pledges support for strategic Bitcoin reserve](#)
9. [German Lawmaker Suggests U.S. Bitcoin Reserves Could Influence Europe | Binance News on Binance Square](#)
10. [Russian State Duma Deputy Proposes Strategic Bitcoin Reserve | Nasdaq](#)
11. [Swiss council opposes capital Bern's motion to study BTC mining](#)
12. ['Tipping Point'—Crypto Braced For \\$280 Trillion Price Bitcoin Reserve After Trump Picks](#)
13. [Pennsylvania Passes Bitcoin Rights Bill, Proposes Strategic Reserve](#)
14. [Bitcoin in Bhutan: Charting Its Own Course of Economic Development](#)
15. [Bitcoin in El Salvador - Wikipedia](#)
16. [Vancouver council passes mayor's motion to make city 'bitcoin-friendly' | CBC News](#)
17. [Lawmaker Says Bitcoin Reserve Is Better Alternative to EU CBDC](#)